C/2024/6967

14.11.2024 г.

ПРЕПОРЪКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ ЗА СИСТЕМЕН РИСК

от 27 септември 2024 година

за изменение на Препоръка ЕССР/2015/2 относно оценката на трансграничните ефекти и доброволната реципрочност за мерките на макропруденциалната политика

(ЕССР/2024/5)

(C/2024/6967)

ГЕНЕРАЛНИЯТ СЪВЕТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ ЗА СИСТЕМЕН РИСК,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство ([1]), и по-специално приложение IX към него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1092/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за пруденциалния надзор върху финансовата система на Европейския съюз на макроравнище и за създаване на Европейски съвет за системен риск ([2]), и по-специално членове 3 и 16—18 от него,

като взе предвид Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на Директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО ([3]), и по-специално дял VII, глава 4, раздел I от нея,

като взе предвид Решение ЕССР/2011/1 на Европейския съвет за системен риск от 20 януари 2011 г. за приемане на процедурен правилник на Европейския съвет за системен риск ([4]), и по-специално членове 18—20 от него,

като има предвид, че:

(1) За да се гарантират ефикасни и последователни национални мерки на макропруденциалната политика, е важно признаването, изискуемо съгласно правото на Съюза, да бъде допълнено с доброволна реципрочност.

(2) С рамката на доброволна реципрочност за мерките на макропруденциалната политика, установена в Препоръка ЕССР/2015/2 на Европейския съвет за системен риск ([5]), се цели да се гарантира, че спрямо всички основани на експозиции мерки на макропруденциалната политика, активирани в една държава членка, е приложена реципрочност в другите държави членки.

(3) На 18 юли 2023 г. Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique (NBB/BNB), в качеството си на определен орган за целите на член 133, параграф 2 от Директива 2013/36/ЕС, уведоми Европейския съвет за системен риск (ЕССР) за намерението си от 1 април 2024 г. да рекалибрира от 9 % на 6 % вече определеното ниво на секторния буфер за системен риск (sSyRB) на консолидирана, подконсолидирана и индивидуална основа, за всички експозиции на дребно по вътрешнорейтинговия подход (ВРП) към физически лица, обезпечени с жилищен недвижим имот, за който обезпечението се намира в Белгия.

(4) На 25 август 2023 г. ЕССР прие Становище ЕССР/2023/7 на Европейския съвет за системен риск ([6]), в което заяви, че счита кумулативните нива на sSyRB и Д-СЗИ за подходящи и ефективни за преодоляване на установените рискове за всяка една кредитна институция, попадаща в обхвата на тези две мерки.

([1]) ОВ L 1, 3.1.1994 г., стр. 3.
([2]) ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 1.
([3]) ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338.
([4]) ОВ C 58, 24.2.2011 г., стр. 4.
([5]) Препоръка ЕССР/2015/2 на Европейския съвет за системен риск от 15 декември 2015 г. относно оценката на трансграничните ефекти и доброволната реципрочност за мерките на макропруденциалната политика (ОВ C 97, 12.3.2016 г., стр. 9).
([6]) Становище ЕССР/2023/7 на Европейския съвет за системен риск от 25 август 2023 г. относно уведомленията на Белгия за определяне или последващо определяне на ниво на буфери за Д-СЗИ съгласно член 131 и за определянето или последващото определяне на ниво на буфер за системен риск съгласно член 133 от Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции, публикувано на уебсайта на ЕССРwww.esrb.europa.eu.

(5) На 3 октомври 2023 г. ЕССР прие Препоръка ЕССР/2023/9 на Европейския съвет за системен риск ([7]), за да може активираното и рекалибрирано на 6 % от NBB/BNB ниво на sSyRB да продължи да бъде в списъка с мерките на макропруденциалната политика, за които се препоръчва реципрочност съгласно Препоръка ЕССР/2015/2.

(6) На 19 юли 2024 г. NBB/BNB, в качеството си на определен орган за целите на член 133 от Директива 2013/36/ЕС, подаде искане до ЕССР за препоръка за реципрочност на мярката на макропруденциалната политика, за която е подала уведомление на 18 юли 2023 г., на консолидирана, подконсолидирана и индивидуална основа съгласно член 134, параграф 5 от Директива 2013/36/ЕС.

(7) С реципрочното прилагане на макропруденциалните капиталови изисквания от органите на други държави членки на консолидирана, подконсолидирана и индивидуална основа, независимо от това дали съответните експозиции се държат чрез дъщерни предприятия или клонове или са резултат от пряко трансгранично кредитиране, се ограничават изтичанията и регулаторният арбитраж, преодоляват се системните рискове и по този начин се насърчава цялостната ефективност на макропруденциалната политика, като се гарантира, че повишените рискове се преодоляват не само в държавата членка, която е въвела буфера за системен риск (SyRB), но и в други държави членки, в които банковите групи са изложени на тези повишени рискове. Поради това признаването следва също така да има за цел да гарантира, че банковите групи, изложени на тези системни рискове, са достатъчно устойчиви. Поради това макропруденциалните капиталови изисквания, произтичащи от решение за признаване на макропруденциалните мерки на други държави членки, следва като цяло да се прилагат както на консолидирана, подконсолидирана и индивидуална основа.

(8) За да признаят поисканото от NBB/BNB белгийско ниво на sSyRB, съответните компетентни и/или определени органи на друга държава членка могат да определят ниво на SyRB в съответствие с членове 134 и 133 от Директива 2013/36/ЕС.

(9) В съответствие с член 134, параграф 1 от Директива 2013/36/ЕС признаването от други държави членки на съобщеното белгийско ниво на sSyRB ще се прилага за намиращите се в Белгия експозиции на институции, лицензирани в държавите членки, които прилагат реципрочност.

(10) В съответствие с член 133, параграф 4 от Директива 2013/36/ЕС нивото на SyRB може да се прилага на индивидуална, подконсолидирана или консолидирана основа. Следователно признаването на нивото на SyRB, определено от друга държава членка, води до възможността за прилагането му за всички експозиции на консолидирана основа (включително експозициите, държани чрез дъщерни предприятия, намиращи се в друга държава членка).

(11) Отклонение от общия подход за прилагане на признатата белгийска мярка на макропруденциалната политика на консолидирана, подконсолидирана и индивидуална основа, може да бъде оправдано в някои случаи, например когато органите, прилагащи реципрочност, считат, че тези системни рискове вече са смекчени по подходящ и адекватен начин със съществуващите макропруденциални или микропруденциални изисквания, прилагани в държавата членка, в която е консолидирана банковата група.

(12) В Препоръка ЕССР/2015/2 на ЕССР, изменена с Препоръка ЕССР/2017/4 ([8]), на съответния орган, активиращ мярката на макропруденциалната политика, се препоръчва при подаването на искане за реципрочност до ЕССР да предложи праг на същественост, под който индивидуалната експозиция на даден доставчик на финансови услуги към установения макропруденциален риск в юрисдикцията, в която активиращият орган прилага мярката на макропруденциалната политика, може да се счита за несъществена. Ако счете за необходимо, ЕССР може да препоръча различен праг.

(13) След полученото на 19 юли 2024 г. белгийско искане за реципрочност на мярката от други държави членки и с цел да се предотврати проявяването на отрицателни трансгранични ефекти под формата на изтичания и регулаторен арбитраж, които биха могли да произтекат от прилагането на мярката на макропруденциалната политика, която ще започне да се прилага в Белгия, Генералният съвет на ЕССР реши да продължи да поддържа съобщената на 18 юли 2023 г. мярка в списъка с мерките на макропруденциалната политика, за които препоръчва да бъде приложена

([7]) Препоръка ЕССР/2023/9 на Европейския съвет за системен риск от 3 октомври 2023 г. за изменение на Препоръка ЕССР/2015/2 относно оценката на трансграничните ефекти и доброволната реципрочност за мерките на макропруденциалната политика (OJ C, C/2023/899, 14.11.2023 г., стр. 1, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=OJ:C_202300899).

([8]) Препоръка ЕССР/2017/4 на Европейския съвет за системен риск от 20 октомври 2017 г. за изменение на Препоръка ЕССР/2015/2 относно оценката на трансграничните ефекти и доброволната реципрочност за мерките на макропруденциалната политика (ОВ C 431, 15.12.2017 г., стр. 1).

реципрочност съгласно Препоръка ЕССР/2015/2, и да препоръча реципрочност на мярката на консолидирана, подконсолидирана и индивидуална основа в съответствие с искането за реципрочност, получено от NBB/BNB. Генералният съвет на ЕССР също така реши да препоръча специфичен за институцията праг на същественост от 2 милиарда евро. Съответните органи, прилагащи реципрочност, могат да освободят институциите от изискването за буфер за системен риск, при условие че съответните им експозиции не надхвърлят 2 милиарда евро. Тъй като мярката, която трябва да бъде взета, за да бъде признато белгийското ниво на sSyRB, следва да се прилага и на консолидирана основа, при прилагането на прага на същественост следва да бъде взета предвид сумата на експозициите, държани чрез клонове, експозициите в резултат от пряко трансгранично кредитиране и експозициите, държани чрез дъщерни дружества.

(14) Поради това Препоръка ЕССР/2015/2 трябва да бъде съответно изменена,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

Изменения

Препоръка ЕССР/2015/2 се изменя, както следва:

1) В раздел 1, подпрепоръка B, параграф 1 мярката под Белгия се заменя със следното:

„— ниво на буфера за системен риск в размер на 6 % за всички експозиции на дребно по ВРП към физически лица, обезпечени с жилищен недвижим имот, за който обезпечението се намира в Белгия, приложимо от 1 април 2024 г.;“

2) Приложението се изменя в съответствие с приложението към настоящата препоръка.

Съставено във Франкфурт на Майн на 27 септември 2024 година.

Ръководител на секретариата на ЕССР,
от името на Генералния съвет на ЕССР,
Francesco MAZZAFERRO

ПРИЛОЖЕНИЕ

Приложението към Препоръка ЕССР/2015/2 се изменя, както следва:

1) Мярката под Белгия се заменя със следното:

„**Буфер за системен риск в размер на 6 % за всички експозиции на дребно по ВРП, обезпечени с жилищен недвижим имот, за който обезпечението се намира в Белгия.**“

2) Под Белгия разделът, озаглавен „I. Описание на мярката“, се заменя със следното:

„I. Описание на мярката

2. От 1 април 2024 г. с белгийската мярка, прилагана в съответствие с член 133 от Директива 2013/36/ЕС, се налага буфер за системен риск в размер на 6 % за експозициите на дребно по ВРП към физически лица, обезпечени с жилищни недвижими имоти, за които обезпечението се намира в Белгия (както експозиции, които не са в неизпълнение, така и експозиции в неизпълнение).

2а. Мярката се прилага на консолидирана, подконсолидирана и индивидуална основа.“

3) Под Белгия разделът, озаглавен „II. Реципрочност“, се заменя със следното:

„II. Реципрочност

3. На съответните органи се препоръчва да приложат реципрочност спрямо белгийската мярка, като я прилагат към експозициите на дребно по вътрешнорейтинговия подход към физически лица, обезпечени с жилищни недвижими имоти, за които обезпечението се намира в Белгия (както като експозиции, които не са в неизпълнение, така и като експозиции в неизпълнение). Като алтернатива спрямо мярката може да се прилага реципрочност, като се използва следният обхват при отчитането по COREP: Експозициите на дребно по ВРП, обезпечени с жилищен недвижим имот, към физически лица, намиращи се в Белгия (както експозиции, които не са в неизпълнение, така и експозиции в неизпълнение).

4. Ако същата мярка на макропруденциалната политика не съществува в тяхната юрисдикция, на съответните органи се препоръчва да прилагат, след консултация с ЕССР, съществуващата в юрисдикцията им мярка на макропруденциалната политика, която има ефект, най-близък до този на горепосочената мярка, за която е препоръчана реципрочност, включително като приемат надзорни мерки и правомощия, посочени в дял VII, глава 2, раздел IV от Директива 2013/36/ЕС. На съответните органи се препоръчва да приемат еквивалентната мярка не по-късно от три месеца след публикуването на настоящата препоръка в *Официален вестник на Европейския съюз*.

4а. След получаване на искането от NBB/BNB на съответните органи се препоръчва да прилагат реципрочност спрямо белгийската мярка, като я прилагат на индивидуална, подконсолидирана и консолидирана основа, независимо от това дали съответните експозиции са държани чрез дъщерни предприятия или клонове или са резултат от пряко трансгранично кредитиране.“

4) Под Белгия разделът, озаглавен „III. Праг на същественост“, се заменя със следното:

„III. Праг на същественост

5. Мярката е допълнена от специфичен за институцията праг на същественост за регулиране на потенциалното прилагане на принципа de minimis от съответните органи, прилагащи реципрочност на мярката. Институциите могат да бъдат освободени от изискването за буфер за системен риск, ако съответните им секторни експозиции не надвишават 2 млрд. евро. Следователно реципрочност се иска само когато специфичният за институцията праг бъде надвишен.

5а. Всички експозиции, държани чрез клонове, експозициите в резултат от пряко трансгранично кредитиране и експозициите, държани чрез дъщерни предприятия, следва да бъдат включени в изчисляването на експозициите, които ще се вземат предвид при прилагането на прага на същественост.

6. В съответствие с раздел 2.2.1 от Препоръка ЕССР/2015/2 прагът на същественост от 2 милиарда евро е препоръчано максимално ниво на прага. Съответните органи, прилагащи реципрочност, могат поради това, вместо да прилагат препоръчителния праг, да определят по-нисък праг за своите юрисдикции, когато е подходящо, или да прилагат реципрочност спрямо мярката без праг на същественост.

7. Когато липсват кредитни институции, лицензирани в държавите членки, със съществени експозиции в Белгия, съответните органи на засегнатите държави членки могат да решат съгласно раздел 2.2.1 от Препоръка ЕССР/2015/2 да не прилагат реципрочност спрямо белгийската мярка. В този случай те следва да наблюдават съществеността на експозициите, като им се препоръчва да прилагат реципрочност спрямо белгийската мярка, когато кредитна институция надхвърли препоръчания праг на същественост.“